

Nov naval sezonskega izseljevanja

Prekmurskim kmetijam grozi propad

Sv. Ana v Slov. gor., 22. januarja.

»Slovenski dom« je že večkrat razpravljalo o izseljenem vprašanju, predločeval načine rešitve tega važnega problema in prikazoval posledice izseljevanja, ki se tako obetno poznajo na našem narodnem telesu.

V zadnjem času je ta val spet zapluskal med našim mladim delavstvom. Spet so se pojavili tisti številni zaslužka skrajno potrebni, pa tudi veliko takih, ki jim sezonsko delo v tujini zaradi dobrih premoženjskih razmer ni potrebno. Tako ta naval iz pohlepnosti po denarju nagloma raste in je zažel za ogromno kmečke mladine. Ako bi bil na spomlad dovoljen odhod v Nemčijo vsem onim, ki to žele, bi bile Prekmurje in Slovenske gorice poslavljene pred še težavnije vprašanje. Kaj bo s kmečkimi posestvi, kdo jih bo obdeloval, kdo bo gojil smisel ljubezni do domače grude? Kam bi tolik del ljudstva zavedel moralno, kaj bo z moralno, versko in narodno vzgojo toliko beguncev? Stojimo namreč pred uganko, kje naj poiščemo rešitev za to pereče vprašanje. Ali bomo mar dopuščali, da nam tujina naprej zastuplja naše delavce, da jih telesno izrpa do vse skrajnosti in jih z nemoralno okuži. Težka je rešitev tega vprašanja, ko ječi prekmurski bajtar s številno družino v velikem pomanjkanju in bedi. Domača zemlja mu

niti za polovico tega ne donša, kar potrebuje za obstoj, in je tako prisiljen iskati kruha in zaslužka v tujini. Na drugi strani vidimo revne slovenjogoriške viničarje. Ni nam treba razkladati socialnega položaja teh številnih družin, ko je mnogim predobro znano trpljenje tega proletariata. Tudi tem je usojen popoln propad, zato pa iščejo to, kar jim domovina dati ne more, le v tujini. Tretji so kmečki sinovi, hčere in mali posestniki. Tudi ti nočejo biti nič prikrajšani pri sezonskem zaslužku v tujini. Mnogi pa na našo škodo gredo zgolj iz gole pohlepnosti in nevoščljivosti do drugih, ki so revni in zaslužka dejansko potrebni. Tako postajajo spomlad obsežne kmetijske prazne, ni tistih pridnih rok, ki bi pridno prijele za delo, ni niti mladine, ki bi vzljubila blagodejni sad domačih tal. Kaj pomaga še tako lep zaslužek ob trdem delu v tujini, ko pa doma propada in se razkrajata to, kar bi se moralo budno razvijati. Mladina zapušča svoje onemogle starše, ki so polagali ves up nanjo in trdni nadi, da jim bo na stara leta v najboljše oporo. Se nešteto drugih žalostnih primerov otežuje gmotno stanje naših vasi in kmetij. Se je čas, da se temu pravočasno naredi primeren konec. Potreba narekuje spričo razmer kakor iz narodnega, verskega, socialnega, tako iz vidika vsesplošne ljudske blaginje, da se reši to vprašanje.

Velike izgube mariborskih izvoznikov

Kako ravna s tečaji Narodna banka

Mariborski izvozniki, ki eksportirajo v Nemčijo, so doživeli zopet neprijetno presenečenje, ki jim ga je pripravila Narodna banka. To presenečenje stane samo mariborske izvoznike nekaj milijonov dinarjev. Kakor znano, se je Narodna banka zavezala na podlagi dogovora s Nemčijo, da bo držala klirnsko marko stalno na višini 14.30—14.70. Na podlagi tega dogovora je Narodna banka tudi precej časa intervenirala na borzah ter je kupovala od izvoznikov marke po navedenem kursu, ko je pa videla, da je kontingent že izčrpan, je 11. januarja odpovedala ter je s svojimi intervencijami na borzi prenehala. Posledica tega je padec klirnske marke, ki je trenutno nazadovala za 0.50 din. Zadeva bi bila v redu ter se zaradi tega ne bi izvozniki preveč razburjali, ker bi pač uredili svoje nakupe po primernih cenah, da bi lahko

izvažali v Nemčijo še naprej. Toda Narodna banka je postopala, milo rečeno, zelo nekulturno. Dočim je poprej v redu izdajala klirnske dobropise, kakor jih je dobivala, jih je 15. decembra nenadoma ustavila. Čim pa je prenehala s intervencijami na borzi, je začela s 15. januarjem kar na veliko z izdajanjem dobropisov, katere sedaj izvozniki vnočujejo, kakor vejo in znajo, seveda pa z veliko izgubo. Pri izvozu so računali s fiksnim kurzom marke 14.30, sedaj jo morajo prodati pa 50 par ceneje. Če ne bi bila Narodna banka zadrževala skoraj ves mesec dobropisov, izgube ne bi bile velike, tako pa dosega samo v Mariboru in okolici nekaj milijonov dinarjev. Prizadeti so izvozniki sadja, dasi ne vsi, enako, ker jih je večina že prodala svoje marke, huje pa so udarjen izvozniki perutnine, divjačine, svinjske masti in slanice ter živine.

19 letno dekle izginilo brez sledu

Kranj, 23. januarja.

V tovarni »Inteks« na Farovski lok pri Kranju je bila zaposlena kot delavka 19letna Anica Hribar, rodom iz Zapoge pri Smledniku. Stanovale je v Čirčah pri družini Janeza Grabeca, ker ji je bilo od doma predalet za v tovarno. V Čirčah je stanoval tudi Anin brat, s katerim pa že precej časa ni bila v prijateljskem odnosu, ker ji je brat branil njegova izvoljenja in hotel, da bi se poročila z nekim posestnikom v bližini Smlednika. Ana pa je vztrajala v ljubezni do svojega fanta, tovarniškega delavca v »Jugobruni«, in se nameravala s njim tudi poročiti.

Na praznik sv. Treh kraljev je šla Ana v spremstvu svojega fanta v kino »Narodni dom«, v Kranju, in sicer k zadnji predstavi, domov pa se je vrnila okrog 11 ponoči. Prihodnji dan zgodaj zjutraj pa jo je ves razburjen spet obiskal njen brat in jo zmerjal, ker še ni pretrgala zveze s svojim fantom. Dekle ga je zavrnilo, da mu ne bo pustila vmešavati se v njene osebne zadeve. Beseda je dala besedo in Ana mu je pokazala vrata. Brat pa je skočil k nji in jo nekakrat udaril. Dekle je zagrozilo, da jo v bodoče ne bo več pretepaval in namigavalo na samomor. Urno se je nato obleklo in zbežalo iz stanovanja v smeri proti Kranju. Brat je stekel za njo in jo dohitel na kokrškem mostu.

Pregovoril jo je, da se je vrnila domov. Ob 2 popoldne je nastopila službo v tovarni »Inteks« in jo vršila do konca službenih ur. Od takrat pa je izginila za dekletom vsaka sled.

Svojim tovarišicam je Hribarjeva pogosto tožila, da ji gredo nesporazumi z bratom hudo na živce in da jo zaradi tega zelo pogosto boli glava. Ko je doživela dne 7. januarja ponovno hud spor z bratom, se ji je zazdel položaj nevzdržen in je pobegnila. Ker do sedaj še ni o nesrečnem dekletu nobenega sledu, domnevajo, da si je končala življenje. Ni pa izključeno upanje, da tega strašnega koraka še ni storila in se bo bržkone zgleda domov.

Hervey Allen:

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

Vozilo na dvorišču je bilo vse mokro od rose. Iz hleva so prinesli nekaj slame, razprostrli svoje odeje in spet poskušali zaspati. Antonio se je zagledal v temno nebo nad gorami, na dobrodušno mežikajoče severno ozvezdje, ki ga še nikoli ni bil videl tako čiste in jasne. Štel je zvezde in štel, dokler ni omagal.

Mogoče je bila njegova smola. Kajti med polnočjo in jutranjim svitom je peljala don Luisova kočija skozi vas.

Nekaj ur počitka v Aroni tam spodaj je bilo dovolj, da so se don Luisovi konji dobro oddahnili. Računal je s tem, da bo berlina ostala čez noč v Duomo d'Ossola, kajti večina tistih, ki so tod potovali, se je navadno tamkaj ustavljala. O tem pa se je tudi prepričal, ko je poslal Sancha, da preišče gostišče. Ob prvem jutranjem svitu je bila kočija že nekaj milij naprej in se je vzpenjala čez Val di Ticino proti prelazu.

Don Luis se je nekaj časa zatem ozrl po ravnini in v svoje veliko zadoščenje videl, kako nad Duomo d'Ossola lije v silnih curkih dež. Več bi si ne bil mogel želeli kot to, da bo dež zabrisal sledove njegove kočije.

Paleologusovi, ki je sedela poleg njega, je povedal, da v dolini dežuje. To je bila edina stvarna pripomba, ki jo je izrekel, odkar so se odpeljali iz Milana. Na splošno je pomenil njun razgovor toliko kot nič. Fides pa se je še kar dobro znašla v svojem položaju. Saj ona nikdar ni bila duhovita družabnica.

V Italiji, kjer je bil znan le v najbolj krogih, je don Luis po njegovem odhodu iz Livorna naravnost zabaval, ko je javno pokazal svoje zanimanje za Fides. Na poti skozi Francijo in po vrnitvi v Španijo je bil previdejši in je hotel svojo novo izvoljenko predstaviti le najzaprtejšim svojim prijateljem in sorodnikom. Ni hotel, da bi kot iz oblakov padla mednje.

Sancho namig so tudi temu primerno tolmačili. Fides je bila oblečena okusno in dostojno. Po njenem okusu bi se dalo sklepati, da je to kruna mati, ki so jo bili pripeljali za mlado nečakinjo s seboj iz Italije v Madrid. To svojo, neprevede blestečo vlogo je prežela z iznajdljivostjo. Kamorkoli so prišli, povsod ji je bila vloga dovoljevala, da je naredila don Luisu življenje v vseh podrobnostih kar se da prijetno. Vse te male, tako rekoč nežne pozornosti pa don Luis ni nikdar poznal, ali pa je nanjo že pozabil. Spoznal je, da je kljub bogatim sredstvom, ki so mu bila vedno na razpolago, živel pod strogim Sanchovim nadzorom vendarle pravo špartan-

180

ske vojaško življenje. V tej svoji uslužnosti je bila Fides prav tako skrbna kot iznajdljiva. Slutila je svojo zadnjo možnost in jo skušala izkoristiti do konca. Ko sta se vozila čez Simplon, sta se drug drugemu že nadvse dopadla.

Neurje, ki se je tik pred svitom razlilo čez Duomo d'Ossola, je naše trudne zaspance preganilo z dvorišča. Prišli so v hišo, kjer pa nevihta ni bila nič manjša. Stara mati je vstala zgodaj, da bi družbi pravočasno pripravila zajtrk, pa se je pri tem spotaknila ob Beppa in svojo nečkinjo. Ko je Antonio z drugimi vred pridrvel in si otrešal točo in dež s klobuka, je starka s pripravnim polenom tako silovito udrihala po svoji vnukinji, da so ji rebra kar pokala. Beppo je imel že dovolj. Ves pobit je sedel daleč v kotu in z edinim še zdravim očesom gledal starko, kako je udrihala. Psi so tulili in lajali in starka je zmerjala kot bi padala toča po strehi.

Ko je videla, da gospodje ne bi radi imeli pred zajtrkom opravi-
tve s mrljem, je svojo žrtev pustila tam in se vsa izmučena sesedla ob ognjišče.

Očividno Beppo ni bil za vožnjo čez prelaz več uporaben. Tudi drugo oko se mu je zaprlo. Starka je planila nanj kot ris, čim se ji je približal.

»Održite ga tu, matic, je predlagal Vincenc.
»Dosti mladih ljudi se je v mojem življenju že ustavilo tuc, je rekla žena. »Hoteli so imeti le ognja, posteljo in nekaj hrane. Bila pa jih je kmalu sam izguba in jezik.«

»Za, toda fant je kočijaž in bi vam lahko v takemle gostišču še prav prišel. Mi smo mu že tako in tako dolžni sto soldov, pustiti pa mu hočemo tu še prav toliko kot napitnino za dekle. To je vendar nekaj, ne?«

Starka je godrnjala, začela pa je vseeno premišljevali.

»Reci dve sto, Vincenc«, je dejal Antonio. »Dam tudi jaz svojo polovico.«

»Torej dve sto«, je obotavljaje se pristal Vincenc.

»No, mogoče —«, je pritrdila starka. »Potrebujem tudi konja —.«

»Če ne, ga vzamemo s seboj in se odpeljemo naprej, je še dostavil Vincenc.

»Torej tri sto soldov vse skupaj?« je vprašala starka in se obrnila.

»Si«, je godrnjal Beppo. »Mojo plačo tudi še zraven.«

Starka je globoko požrla slino. »Pojd si sem, dekle«, je dejala končno. »Prinesi dol pasjo mast, pa naj ti tvoj ženin namaže hrbet. Naj se takoj nauči, kako se zdravi jutranji tepež, da si zasluži zajtrk.«

Pujol je bil navdušen. Saj bo imel od zdaj naprej enega človeka manj na vozu. Vincenc je uvidel, da je tako dosti ceneje, kot pa

Papeška odlikovanja lavantinskih duhovnikov

Maribor, 23. januarja.

Sv. oče Pij XI. je z apostolskim pismom (Breve) imenoval gospode dr. Maksimilijana Vraberja, lavantinskega stolnega prošta za apostolskega prototortarja in g. dr. Franca Cukalo, lavantinskega stolnega dekana, za svojega hišnega prelata.

Dalje je sv. oče, kakor je bilo že deloma javljeno, s posebnim pismom imenoval za svoje tajne komornike megr. Jakoba Gaspariča, kn. škof. duhovnega svetovalca in župnika v Trbovljah, megr. Ivana Gorischa, kn. duh. svetovalca, župnika na Gornji Ponikvi v Sav. dolini in megr. Alfonza Požarja, kn. šk. duhovnega svetovalca, župnika in dekanijekega upravitelja na Rečici v Sav. dolini.

Odlikovanci so vsi zaslužni duhovniki lavantinske škofije in pri svojih duhovnih sobratih in vernikih priljubljeni.

S tem odlikovanjem je sv. oče izkazal priznanje ne le gospodom odlikovancem marveč vsej lavantinski škofiji.

K izrednemu odlikovanju vsem gospodom iskreno častitamo in jim želimo, da bi se dolgo veselili priznanja s strani poveljavarja sv. cerkve in da bi še vsak v svojem delokrogu dolgo let deloval v prid lavantinske škofije in njenih vernikov!

Ljubljanska drama v Maribor - mariborska v Ljubljano

Maribor, 23. januarja.

Po dolgotrajnem prizadevanju in pogajanjih bo končno vendarle prišlo do tesnejšega sodelovanja med ljubljanskim in mariborskim gledališčem. Sklenjen je dogovor o medsebojnem izmeničnem gostovanju ljubljanske in mariborske drame. Prvo gostovanje se bo združilo s proslavo 20-letnice Cankarjeve smrti v ljubljanskem gledališču. Dne 5. februarja bo v Ljubljani v dramskem gledališču odkritje Cankarjevega doprsnega kipa ter bo ljubljanska drama ob tej priliki uprizorila Cankarjevo »Hlapce«. Dne 10. februarja bo ljubljanska drama gostovala s tem Cankarjevim delom v Mariboru. Mariborska drama pa gre v Ljubljano že 7. februarja ter bo uprizorila Cankarjevo »Kralja na Betanovic«. Upamo, da ne bo ostalo samo pri tem začetku, ampak da se bodo iz tega razvili čim tesnejši stiki med obema kulturnima ustanovama.

Izpred obrtnega sodišča

Socialno čuteč dimnikarski mojster

Plača dimnikarskih pomočnikov se določa v obče z dogovorom. Navadno pa zaslužijo pomočniki tisto, kar jim dajejo gospodarji za čiščenje štedilnikov. Če ima štedilnik eno pečico, dobi pomočnik 3 din, pri dveh pečicah 4 din, pri več pečicah pa 5 din.

Tak dogovor je imel z mojstrom tudi pomočnik Tone. Mojster mu je v svojem rajonu odkazal natančno določene hiše, kjer je ometaval dimnike in prejemal od gospodarjev določeno pristojbino; mojster mu tedaj ni ničesar plačeval, Tone pa tudi drugih dohodkov ni imel. Stanoval in hranil se je izven mojstrove hiše.

Nekoč je mojster dobil na javni dražbi čiščenje dimnikov in štedilnikov v dveh velikih drž. poslopih za letnih skupno 16.000 din, ne da bi smel pomočnik za čiščenje štedilnikov zahtevati posebno nagrado, kakršno dobivajo pomočniki pri drugih poslopih. Vsa dimnikarska dela v teh dveh državnih poslopih je opravil pomočnik Tone, in sicer vse v najlepšem redu, saj ni bilo nikake pritožbe zaradi morebitnega elabega ali površnega ometavanja. Skozi leto dni ni Tone prejel nikakega plačila niti od mojstra niti od strank; pač pa je mojster prejel na koncu leta za čiščenje 16.000 din, dasiravno on ni niti metlice niti grebljice v roke prijel. Tone je živel le ob tem, kar je zaslužil pri dimnikih v drugih poslopih.

Po preteku enega leta pa je Tone zahteval od mojstra 2400 din in zadrževal v tožbi, da mu je mojster takrat, ko je zdržal dela v teh dveh poslopih, obljubil za čiščenje po 200 din na mesec. Pri razpravi je mojster tajil, da bi bil pomočniku obljubil kakšno posebno plačilo za ometanje dimnikov, oziroma štedilnikov v državnih poslopih, sicer pa se je Tone mesečno zamudil kvečjemu po 4 ure pri vsakem poslopiju.

Mojster je bil obsojen v plačilo 2400 din. Razlogi: Dognalo se je, da se je Tone zamudil povprečno po 48 ur mesečno pri vsakem poslopiju. Ne oziroma se na to, da je bilo po pričah dokazano, da je mojster obljubil Tonetu posebno plačilo 200 din na mesec, pristojno po zakonu vsakemu delavcu za storjeno delo primerna plača. Ne bi bilo v skladu s pravnim čutom in z vestjo, da bi mojster dobil za brezdelje 16.000 din, Tone za delo — pa nič.

Severni meji telefon!

Sv. Ana v Slov. goricah, 23. jan.

Preteklo leto je bila zgrajena skozi Slovenske gorice nova 26 km dolga telefonska linija, ki je povezala s Ptujem kraje Sv. Urban—Sv. Božen—Sv. Andraž—Sv. Anton v Slovenskih goricah. Poštna direkcija je izdelala in odobrila tudi načrt za zgraditev telefona v kraje Sv. Jurij, Marija Snežna, Sv. Barbara itd. Omenjena napeljava telefona pomeni za omenjene kraje lep napredek in koristno pridobitev krajev v Slovenskih goricah. Pač pa bosta ostala brez telefona kraja Sv. Ana in Sv. Benedikt v Slov. goricah, ki sta najvažnejši kulturni, gospodarski in narodni točki naše severne meje. Splošna želja prebivalstva je, da se v doglednem času tudi ta dva kraja povežeta s telefonom, ker to narekuje v prvi vrsti gospodarska potreba. Apeliramo na merodajne činitele, da upoštevajo to našo povsem upravičeno željo.

Nočni požar na Hribu

Moravče, 22. jan.

Hrib je prijazna vasica v soseski Sv. Miklavža, ki spada v moravsko župnijo. Tukaj ima pravno domaćijo kresniški župan g. Kokalj, p. d. Dragar, katerega je v soboto zvečer okrog 8 z. dela huda nesreča. Pogorel mu je hlev z obširnimi gospodarskim poslopjem, kjer je bilo še mnogo živinske krme. Zgorela mu je tudi slamoreznica in skoro nova občinska čistilnica, obenem pa še mnogo drugega kmetijskega orodja. Živino so rešili v poslednjem trenutku, niso pa mogli otiči svinj in kokoši, ki so se zadušile. Oddaljenost in slaba pota so onemogočila dovoz brizgalice; gasilci, ki so prihitali iz Ribč in iz Velike vasi, so se omejili le na varstvo sosednjih poslopij. Pomagala je določena vojska, osobito dekleta, ki so pridno donasala vodo iz bližnjih vadjakov. Pihali je tudi ugoden veter, ki je mnogo pripomogel, da ni vse vasil uničil plamen. G. Kokalj je oskodoval za mnoge tisočake, zavarovan pa je bil le za nizko vsoto. Zažgala je nedvomno hudobna roka.

Rožetova afeta zopet pred sodiščem

Maribor, 24. januarja.

Dne 15. aprila lanskega leta se je vršila pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča razprava proti ravnatelju posmrtninske pomožne blaginje »Naprednost« v Mariboru Josipu Rožetu. Kakor znano, je moral »Naprednost« likvidirati, pri tem pa so se ugovorile tudi razne nerednosti, zaradi katerih je državno pravdnštvo prišlo Rožeta. Državno pravdnštvo ga je obtožilo, da je ponaredil mrtvaški list ter druge dokumente neke Marije Obersnel iz Središča ter si dal izplačati na njeno ime 9225 din. Rože je bil zaradi tega obsojen na 14 mesecev strogega zapora, na 1200 dinarjev denarne kazni ali nadaljnjih 20 dni zapora, na izgubo častnih pravic za 2 leti ter na plačilo odškodnine 9225 din »Naprednost«. Rože pa je proti sodbi vložil priziv, kateremu je stol sedmorice v Zagrebu ugodil. Danes se vrši pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča nova razprava proti Josipu Rožetu. O rezultatu te razprave, ki ob času poročila še traja, bomo poročali.

Zanimiv članek o Sloveniji

Gospod dr. Walther Neubach, ki je tudi pri nas posebno znan po svoji ilustrirani knjigi o Jugoslaviji, ki je izšla lani poleti, je v »Kölnische Zeitung« objavil zanimiv članek o Sloveniji pozimi pod naslovom »Slovenski zimski sen«. Članek je pisan z avtorju prirojeno pristranostjo ter dokazuje v vsaki vrstici, s koliko ljubezni se dr. Neubach vedno in vedno vrača v naše kraje.

Gospod dr. Walther Neubach spada med one resne propagatorje naših krajev, ki brez koristiljubja pišejo o letih Slovenije.

Vremensko poročilo

Uradno poročilo Tujsko-prometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, JZSZ in SPD od danes:

Kranjska gora: 0, sneži, 20 cm snega, južen.
Razdele-Planica: 0, mede, 16 cm južnega snega na 20 cm podlage.
Planica-Slatina: 1, oblačno, 20 cm južnega snega na 25 cm podlage.
Pokljuka: 0, delno oblačno, 70 cm južnega snega.
Zlatogor: 0, delno oblačno, 5 cm južnega snega.
Dom na Komni: —3, mede, 30 cm pršica na 60 cm podlage.
Gorjue: —3, 20 cm snega.

Naročajte in širite

Slovenski dom!

da vleče neuporabljenega Beppa s seboj v Francijo in mu povrhu še plačuje hrano. Ob takšnih okoliščinah je bil zajtrk prav živahen. Pujol je bil pripravljen tudi za to, da bi bili z manjšo obtežljivostjo še lahko prej odrinili. Čim so se luže na cesti že nekoliko razlile, je Pujol napregel. Starka je pri ognju preštevala svojih tri sto soldov.

Nihče ne bi mogel spoznati v njej služkinje Marije Bonneyathrove, prijazne in ljubke Lucije, kot je bila pred tridesetimi leti. Med tem časom je bila trikrat poročena in je imela trinajst otrok. Gostišče v Ossoli si je po dolgem popotovanju po italijanskih Švici kupila z ostankom zlatnikov, ki jih je dobila od don Luisa. Enega tristoštoto soldov, ki jih je pravkar dobila, je dala na stran. Poslala ga bo tašče svojega prvega moža, da položi šepet planik na zapuščen Marijin grob. Brez solda ni planik — dobro je poznala Svicarje. Zdaj, ko ima njena nagajiva vnukinja moža, bo pobrala svoje solde in se vrnila v Toskano. Rada bi spala svoj večni sen tam, kjer si je tako toplo sonce... Svojih nekaj rumenorejavih las je ovila okoli brezobnega glavnika, ki je tičal neke v lasišču, vsaj podobna je bila takšna. Z robom spodnjega krila si je obrisala zgrbančen obraz in stopila čez prag, da bi videla, kako bo berlina odpeljala.

»Od česa neki so ti ljudje tako ostudni kot tale tuc, je vprašal Antonio in se še poslednjič ozrl na Duom d'Ossola in njegovo krčmo.

Malo vabljiv je bil pogled na kraj, kjer so sestradani prašili rili po blatu. Od vseh strani so se vsuli moški in ženske, vsi razcapani, kot bi bili ptičja strašila. Sestradani obrazi, pokvečene postave kakor čaravnice, med njimi pa blede otroke, — vsi so prišli sem za to, da bi videli bogate tuje, ki so odhajali. Vedno več in več se je nabralo beračev.

»Umiram od lakote, signore. Volaki so nam vse pobrali...« — »Signore, dajte mi jesti, signore vendar. Lačen sem in po želodu mi kruli.« — »Boril sem se za Avstrije«, je pripomnil star volak brez noge. »Ljubi, usmiljeni milord iz Anglije, spahnjene boki imam«, je tožila stara ženska. Videlo se ji je, da govori resnico. »Ljubi in nadvse usmiljeni milord, bogati in milostljivi signori, s svojimi boki sem že dvajset let v peklju. Moj boki, sladki, mili signori, moji ubogi, stari boki. Ne morem ne ležati, ne stati, ne sedeti, signori. Lačna sem in živim v veliki revščini. Res, to je čista resnica.«

Njena hroma roka se je stegnila k oknu, se tresla in krčila kot jastrebovi kremplji. »Moji boki, angleški milord, bogati in visokorodni gospodje, pred obličjem Vsemogočnega, moji ubogi stari boki, moji boki...«

»Poženi vendar. Puiol«, je rohnol Vincenc, »ne oziraj se na berače!«

Od tu in tam

Pomanjkanje kmetijskih šol se močno obetati v naši državi. Strokovnjaki ugotavljajo, da naša država kljub svojemu poljedelskemu značaju kmalu ne bo mogla več preživeti vsega prebivalstva. Zato je potrebno, da se obdelovanje zemlje modernizira po zgledu drugih držav najprej s povečanjem števila kmetijskih šol, ki naj ljudi nauče racionalnega dela. Naša država premore v vsem 35 kmetijskih šol, v katere pa se vsako leto prijavi preveliko število kmečkih sinov, da jih morajo okrog tri četrtine poslati domov. V tem oziru nas močno prekaša Bolgarija, ki ima kar 160 kmetijskih šol, pa ima skoraj dvakrat manj prebivalcev. Kmetijski strokovnjaki pravijo, da je pri nas vse preveč srednjih šol, premalo pa kmetijskih. Treba je ustvariti vse predpogoje, da bo zemlja obrodila obilneje in bo s tem kmečki naraščaj trdnje prilepela nase. V prvi vrsti pa so to kmetijske šole.

Z natančnim merjenjem raznih vrst zvokov, zlasti pa uličnega ropota, je začel zagrebški inženir Hahn. Nabil si je aparat, ki zaznava tudi najmanjše šume in zvoke. Prvo svoje merjenje je Hahn opravil v Bielovaru. Zanimiva je bila ugotovitev, da povzročijo kmečki voz na tlakovani mestni ulici mnogo več ropota kakor pa dvajset tovornih avtomobilov na asfaltni cesti. Hahn je obenem preizkušal, koliko se slišijo signalne sirene, nameščene na raznih krajih, za primer zračnih napadov v času najbolj živega prometa v mestih in večjih krajih. Hahn bo s svojo pripravo obiskal tudi druga večja jugoslovanska mesta, morebiti celo druge balkanske države, kajti njegova priprava je prva svoje vrste na Balkanu.

Z nožem je napadel zdravnika, ki mu je hotel izprati želodec, od sile vztrajni samomorilec delavec Josip Lacković iz Novega Sada. Fant se je bil nesrečno zaljubil. Ko pa ni bil pri dekletu uslišan, je natresel v kavo elurp in ga izpil. Začel se je zvijati od bolečin, nakar so ga domači dali prepeljati v bolnišnico. Zdravnik dr. Kisch je ravno pripravil instrumente, da bi mu izpral želodec, ko se je Lacković nenadoma prebudit iz nezavesti in začel kričati, da nikomur ne pusti, da bi mu onemogočil trden sklep, da hoče umreti. Ker se zdravnik za te besede ni zmenil, je Lacković iz žepa potegnil nož in začel s njim divje mahati naokrog. Zdravnik in bolniške sestre so se ga komaj obranile. Brž so morali poklicati policaja, da ga je ukrotil. Izprali so mu nato želodec, a policaj ga je odpeljal v zapor, ker ga bodo obtožili za poskus umora. Tako bo moral na zemlji preločiti še nekaj solz, preden bo v drugo sklenil račun nad svojim življenjem.

Po 23 letih je sestra našla svojega brata. Nedavno je Viktorija Masarov, rojena Sabadoš, objavila v časopisu, da išče pogrešanega brata. Iskala je že vsa leta, pa ni našla za njim nobene sledi. Oglas v časopisu pa je imel svoj učinek. Gospodinja, pri kateri je pogrešani brat stanoval, je iz časopisa izkeroval kuhinjske recepte. Prav slučajno je pri tem zagledala oglas in ga pokazala Pavlu Sabadošu. Ta se je takoj odpeljal v Belo Crkvo in našel sestro. Pred 23 leti sta se ločila ter se nista več videla. Brat je prav tako iskal svojo sestro, pa je ni našel zato, ker se je bila med tem poročila in spremenila ime.

Pomlajevalna afera v Novem Sadu, v katero sta zapletena zdravnik dr. Uzelac in dr. Kolesnikov, se bo spet obravnavala pred tamkajšnjim sodiščem. Pred dvema letoma sta imenovana zdravnik operirala nekega belgrajskega bogataša po znanem načinu pariškega zdravnika Voronova, hodeč ga s prenosom nekaterih žlez iz mladega človeka pomladiti. Delavec Rade Marič je pri govarjanju zdravnikov dal svoje žleze za denarno nagrado na razpolago. Baje se je operacija takrat posrečila, ni se pa mogel uspešno jasno ugotoviti, ker zdravnika imena svojega starega pacienta nista hotela izdati. Kasneje pa je Rade Marič vložil tožbo proti obema zdravnikoma, češ da sta ga z odvzemom važne življenjske žile onesposobila za nadaljnje življenje. Prvostopno sodišče je zdravnika oprostil, vendar je apelacijsko sodišče sodbo razveljavilo, ker se niso strinjala mnenja strokovnjakov o posledicah operacije na delavcu. Končno strokovno mnenje bo izrekel vrhovni zdravstveni svet. V skladu z njegovim izrekom se bo glasila tudi razsodba sodišča.

15 mesecev strogega zapora je dobil pred sodiščem v Murski Soboti upravitelj pogodbenih pošt v bližini mesta, ker je poveril 65.000 dinarjev, ki so jih sezonski delavci iz tujine pošiljali svojcem. Upravitelj Kapetanovič je nakaznice z denarjem vred obdržal zase, ne da bi prejemaleti kaj vedeli za njegovo manipulacijo. Ko je Kapetanovič na sredi poti nekega dne zgoraj avtomobil, je preiskava dognala, da ga je mož sam zažgal, da bi dobil zavarovalnino. Sledila je še revizija njegovega poslovanja na pošti, nakar so bile gojiljive odkritje. Strojeno škodo je morala oškodovancem povrniti pošta sama.

Z določitvijo najvišjih cen v hotelih in penzionih se ukvarjajo hotelirji, gostilničarji in turistične organizacije v Dalmaciji. Na svoji zadnji seji so zastopniki vseh teh obiri skušali določiti najvišje cene za vsa gostinska podjetja, ki jih posebna ministrska uredba deli v tri razrede. Nazadnje so sklenili, da bodo za najvišje cene postavili dotedanje cene, čeprav so se nekatera živila podražila za precejšnjo mero. Ta sklep je narekovala bojazen, da ne bi inozemstvo s svojimi nizkimi cenami utegnlo konkurirati našim letoviščem.

Anketo o trošarinah na sladkor je sklenilo sklicati finančno ministrstvo v zvezi s poljedelskim ministrom. Sadike sladkorne pese in lastniki sladkornih tovarn. Poročali smo že, da je lanska domača proizvodnja sladkorja padla in da bomo morali letos kupiti okrog 1200 vagonov tujega sladkorja. Tovarnarji predlagajo, naj se znižajo trošarine na sladkor, nakar bodo oni lahko ponudili sadike sladkorne pese višje odkupne cene. Brez dvoma je, da bodo sadike posejali s sladkorno peso večje površine zemlje, če se jim bo delo bolj plačalo. Če država zniža trošarino na sladkor, se ji zmanjšanja dohodkov ni treba bati, ker bo več davkov pobrala zaradi povečanja proizvodnje sladkorne pese. Tako državna blagajna ne bo nič izgubila, pač pa bi se domača proizvodnja sladkorja dvignila v korist sadike, tovarnarjev in našega gospodarstva, ker ne bo treba v tujini kupovati blaga.

Med spanjem je bil ubit kmet Franjo Gunjec iz Cirkvena pri Križevcih. Zločin je bil odkrit šele jutraj, ko so sosedje šli obiskat Gunjeca in ga našli v postelji z razmesarjeno glavo. Preiskava je ugotovila, da se je moral sredi noči vtihočapiti v sobo, kjer je kmet spal, neznanec, in iz bližine dveh metrov ustreliti iz lovske puške šibro so nesrečnik dobesedno raztrgal glavo. Zločina je osumljen pokojnikov hlapec, ki ga naslednjega dne ni bilo več mogoče najti.

Kakor vsako leto, tako tudi letos

Samo od 23. januarja do 11. februarja

na vse naše blago, kljub našim znano nizkim cenam. Pri nas je vsak komad vidno označen in od te cene dobite velik popust!

OGLEDITE SI SEDANJE CENE V NAŠIH IZLOŽBANI

OGROMEN POPUST

ANTON BRUMEC, LJUBLJANA

NASPROTI GLAVNE POŠTE

Za starostno zavarovanje kmečkega delavstva

Kmetko-gospodarski tečaj v St. Juriju pri Celju

Mladinska kmečka zveza v Sv. Jurju pri Celju je priredila pretekli teden kmetko-gospodarski tečaj, ki je vsestransko uspel. Kmečka zveza je pač s tem najlepše pokazala, da je organizacija, ki hoče vzgajati kmečke fante tako, da bodo nekoč dobri gospodarji in da bodo slovenske domačije vodili v ponos našega narodnega gospodarstva. Za predsednikom Krajevne kmečke zveze g. Jurijem Korenjakom, ki je imel uvodni pozdrav in nagovor na fante, je spregovoril fantom predsednik Okrajne kmečke zveze g. Pongrac Turnšek, član Kmetijske zbornice in župan na Polzeli, ki je razvijal lepe misli o kmečkem stanu in kmečkih vprašanjih. Zlasti je poudarjal potrebo po reformi ljudskega šolstva, ki v sedanjem ustroju ne ustreza potrebam kmečkih otrok. Kmetijska zbornica se je zavzela in se zavzema, da bi se naj višja ljudska šola spremenila v nižjo kmetijsko šolo, ki bi bila po svoji stopnji enaka sedanjim meščanskim šolam. Naglasil je tudi potrebo po spremembi carinskih tarif, ki bi morale biti za kmeta ugodnejše, kakor so in da bi morala imeti država v svojih zastopnikih izven svojih meja tudi dobre gospodarske zastopnike, ki bi delali z vsemi močmi za gospodarski napredek države in njenih prebivalcev. Poročal je o delu Kmetijske zbornice in o njenem zadnjem zasedanju, na katerem je bila poudarjena zahteva, da se upošteva njeno mnenje pri vseh zakonih, ki se tičejo kmeta, in zahteva po starostnem zavarovanju kmečkega ljudstva. Socialna gibanja so že ustvarila naprave, ki omogočajo življenje onim, ki so svojo življenjsko nalogo izpolnili in na starost ali v primeru nesposobnosti imajo prejemke, s katerimi morejo pošteno preživeti dni, ki so jim še odmerjeni. To so zavarovanja, in sicer zakonita zavarovanja delavcev, zasebnih in javnih nameščenec, Socialna pravičnost zahteva od nas, da poudarimo, da se za vse delovne ustanove, ki še ne uživajo zaščite v zakonitem zavarovanju, uvede splošno ljudsko zavarovanje, da bodo preskrbljeni tudi tisti, ki obnemorejo, pa so dali družbi prav vse, kar so imeli. Beg s kmetij moramo ustaviti, toda ustavili ga ne bomo s pripovedovanjem o sladkosti kmečkega stanu, ne bomo ga ustavili s trditvami, da je kmečko delo najbolj zdravo, ne bomo ga ustavili s paradami, pesmijo in narodnimi

nošami, temveč treba je korenite izpremembe v korist kmetov gotovosti, kaj mu bo dala bodočnost, da bo ostal na svoji grudi in da jo je res v stanu ljubiti.

Kmet danes ne zasluži toliko, da bi kaj prištelil za stare dni, niti ne bo mogel svojim otrokom dati dote. Zato je beg s kmetov v tovarne in mesta skoraj nekaj naravnega. Kateri zdrav in razvit človek naj ostane kot delavec na kmečkem posestvu, če pa ve, da mu gospodar ne more dati primernega zaslužka, da si ne bo mogel ustvariti svoje družine in da ga na starost čaka cesta in prenočišče v hlevih in pokop na občinske stroške. Kako naj kmečki otroci vzljubijo zemljo, ko pa jim ta najnujnejša dala ne more in je njih vpogled v prihodnost žalosten in še poleg tega nezajen. Ako se zahteva, naj kmet v svojem gospodarstvu prištedi potrebno za starost, potem ugotavljamo, da store to drugi stanoč lažje, ker imajo stalne in redne dohodke, med tem ko mora kmet računati z nepredvidnimi nesrečami doma, v hlevu in na polju. Pri današnjih gospodarskih prilikah kmet ne more spomladati računati, kaj in koliko bo za svoje pridelke dobil v jesen. Vsa njegova prihodnost in štedljivost mu ne dajeta toliko zaslužka, kakor ga dobi srednje plačani tovarniški delavec. Našim ljudem je potrebno ustvariti vsaj neko gotovost, ko obnemorejo, potem bomo lažje zahtevali, da svoj stan ljubijo in v njem vztrajajo. Potrebna je uredba za splošno ljudsko zavarovanje, kakršno imajo že v Združenih državah, Kanadi, Švedski, Danski, Norveški in Angliji.

Te besede smo pripisali in dostavili govoru g. predsednika Okrajne kmečke zveze. Za njimi je govoril župan g. Golobranec o potrebi izobrazbe kmečke mladine, ki bo nekoč vodila naše občine in naše družbe. Beseda o zadružništvu je fante zelo zanimala. Nato je govoril g. Jože Jager o nalogah kmečke zveze. Naslednji dan sta bili dve predavanji. Ravnatelj Kmetijske šole g. ing. Rado Lah je govoril o travništvu, g. ing. Pregelj pa o poljedelstvu. Tečaja se je udeležilo nad 60 fantov. V četrti sta bili še prav zanimivi predavanji g. ing. Kropivškega o živinoreji in g. ing. Preglja o poljedelstvu. Prihodnja predavanja bodo vsak ponedeljek in četrtek od 2 do 6 zvečer v ljudski šoli.

Športne vesti

SK Ljubljana pred težko določitvijo. Svojnji občni zbor SK Ljubljane, ki je bil ob piči udeležbi pri Šestici, je pokazal, kako malo zanimanja kaže slovenska javnost za športno delo nogometnega predstavnika v ligi. Na občni zbor sta poslala svojega zastopnika tudi gospod ban in gospod župan ljubljanski, ki sta spregovorila tudi nekaj vzpodbudnih besed in obljubila svojo pomoč. Po poročilih posameznih odbornikov bi morala biti volitev novega odbora. Tu pa ni bilo mogoče sestaviti liste in je občni zbor podaljšal delovno dobo sedanjemu odboru za 14 dni, da med tem časom pripravi novo listo, oziroma da slovenska javnost priskoči s svojimi nasveti klubu na pomoč, in sicer kako bi se dalo rešiti finančno vprašanje kluba, zaradi katerega se je v glavnem odločila volitev novega odbora. Položaj je namreč tak, da je tehnični referent, na katerem je slonelo vse tehnično delo SK Ljubljane, odstopil prav zaradi materialnega vprašanja. Za novega trenerja ni denarja in danes je SK Ljubljana prav zaradi denarnega vprašanja pred odločitvijo, ali naj opusti svoje delo in se umakne iz športnega delovanja, ali naj zopet kako za silo reši ta pereč problem in životari še naprej. Vsekakor bo pa morala priskočiti na pomoč vsa naša javnost, ker nikakor ne moremo in ne smemo pustiti kluba, da propade.

Svetovno smučarsko prvenstvo. Za svetovno smučarsko prvenstvo, ki bo v Zakopanih na Poljskem od 12. do 19. februarja, se je prijavilo že zelo veliko tekmovalcev, čeprav še dokončne prijave še niso zaključene. Zadnji rok za prijavitelje je namreč 27. januar. Vendar pa že dosedanje prijave kažejo, da bo prireditelj zelo obsežna in tudi elitna. Do sedaj so prijave svoje udeležbo naslednje države: Amerika 15 tekmovalcev, Bolgarija 8, Estonija 6, Finska 20, Francija 25, Grčija 3, Nizozemska 29, Jugoslavija 14, Kanada 6, Letonska 5, Nemčija 36, Norveška 2, Rumunska 7, Švica 21, Švedska 10, Madžarska 14, Italija 21. Prijavitelje so torej že skoraj vse države z številnimi tekmovalci.

Jugoslavija pošlje po prijavah 14 tekmovalcev; po zadnjih dveh prireditvah v Kranjski gori in Planici pridejo v poštev zaenkrat naslednji naši smučarji: za štafeto 4 krat 10 km: Smolej Fr., Knifje Jože, Klančnik Alojz in Zemva Lovro; za tek na 18 km: vsi prej omenjeni ter še Petrič Anton, Mrak Franc ter za klasično kombinacijo Klančnik Gregor in Bevc Edo; na 50 km: Smolej Franc, Zemva Lovro, Mrak Franc in Knifje Jože; za alpsko kombinacijo: Praček Ciril, Heim Hubert, Klein Bruno in Koblar Slavko. Za skoke pa: Klančnik Karel, Bevc Edo, Palme Franc in Jakopič Albin.

Pripominjamo, da naša reprezentanca še ni dokončno postavljena in da naše navedbe niso še uradne. Zelo verjetno pa je, da ne bo dosti izprememb. — Vsi tekmovalci za tek in klasično kombinacijo so sedaj na treningu na Pokljuki in se že temeljito pripravljajo.

V Limi v Peruju sta bili v nedeljo odigrani nogometni tekmi med Urugvajem in Ekvadorjem ter med Perujem in Čilom. Prva tekma se je končala z rezultatom 6:0 za Urugvaj, druga pa s 3:1 za Peru.

Svetovno prvenstvo v lednem hokeju. V Baslu se bodo 3. februarja začele mednarodne tekme v hokeju na ledu. Udeležila se jih bodo moštva iz Nemčije, Finske, Holandije, USA, Italije, Poljske, Češkoslovaške, Švice, Anglije, Letonske, Madžarske in Jugoslavije. Jugoslovansko moštvo bo igralo 3. februarja s Čehoslovaki, 4. februarja s Švicarji in 5. februarja proti Letoncem. Prvi nasprotnik Jugoslavije je eno naimočnejših moštev v lednem hokeju.

Težko je življenje poklicnih šoferjev

Celje, 22. jan. Na ta članek »Volanac v »Delavski pravici« sta prinesla »Jutro« in »Slovenski narod« odgovor »Zveze šoferjev dravske banovine, podružnice Tržič«. Članek je zagledal beli dan in zdrknil na terenu, ki škoduje organiziranim in neorganiziranim šoferjem v borbi za človeško življenje. — Uvodoma trdi dobesedno: »Da pa se nikomur ne dela krivica, hoče Zveza šoferjev za dravsko banovino objektivno opisati razmere.« Nujno je potrebno ovreči take trditve, ker bo javnost res morala misliti, da je družba šoferjev unicum, dobrega in najbolj plačanega življenja. Članek se nanaša na šoferje v Tržiču, snov pa je zajeta v splošnem in prav tu tiči nerodnost pisca. Statistika šoferjev kaže, da je le malo šoferjev organiziranih, ti in vsi drugi pa žive več ali manj na osnovi konkurence v plačah in krajevnih običajih. To dokazuje delovni trg šoferjev, ki je kaj pester, poln razočaranj in trpljenja. Obratno temu pa pisec namiguje delodajalcem, da prav in pravilno delajo ali vsaj človeško ravnaajo s šoferji, na drugi strani pa trdi, da se le zveza tudi, da šoferjem čim bolj zboljša položaj. S tem je pisec Zveze zašel v slepo ulico in tam otipava resnico. Če bi jo pa domel, bi storil gotovo kaj pametnejšega v korist šoferjev.

Malo, zelo malo je šoferskih služb z res človeka vredno plačo in humanim ravnanjem, spoštovanjem dela in odgovornosti. O tem lahko govorijo vsi tisti, ki so v takem položaju, in teh ni malo. Poleg sramotno nizkih plač za odgovorno delo, se lahko ob šoferja obregne vsak in šofer je, žal, v prepogostih primerih predmet dnevnih nevednosti, večni sluga podnevi in ponoči, odvisen od razpoloženja gospodarja, njegovih prijateljev in poslovnih strank. Že tu trpe živci do skrajnosti, k temu pa se pridružujejo prav poklicne nevednosti, za katere pa nima vsak lastnik pravega razumevanja in gre vse neupravičeno na račun ubogega šoferja. Pravo trpinčenje se dogaja v mnogih primerih, zlasti pri tovornih avtomobilih, kjer je šofer vse drugo kot šofer. Šofer je delavec najnižje vrste, mora si blago nakladati in razkladati, dostavljati itd. kot špediter-ki delavec ali hlapec, vse to za bagatelno ceno. Dva šoferja na enem tovornem vozilu za izmeno pa so zgolj slučaj. To delo je trpljenje in plača 800 do 2000 din pa ni protivrednost za storitev, ki jo daje šofer delodajalcu. Da bi bilo na jugu cenejše za nas, je absurdno govoriti, ker to ceneno občutimo na svoji koži. Zveza ni upravičena zahtevati od šoferjev, da spe po nečloveških brlogih ali pa, da se hranijo z najslabšo hrano, ker telesna sposobnost in duševna moč sta prvo, kar mora šofer imeti; najmanj pa je upravičena spravljati delodajalce v zmotno vero, da ravna res najbolj humanim in socialno s šoferji, ko ve, da zadnji kujejo svoj kapital na račun delovnih razmer. Plačilne razmere šoferjev in ravnanje z njimi je pri nas res kričeh problem in Zveza ga ne bo rešila z lahkovernimi članki in za lase privlečenim neresnicam. Čim prej naj se reši pereče vprašanje trgovskih potnikov, ki morajo voziti tovorna vozila brez šoferjev, šoferji pa so na cesti in prisiljeni delati za vsako ceno, ki jo diktirajo oni gospodarji, ki so našli v Zvezi svojega zagovornika.

Redni letni občni zbor Zveze Maistrovih borcev v Mariboru. V nedeljo, 5. februarja 1939 ob pol 10 dopoldne se vrši v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru redni letni občni zbor Zveze Maistrovih borcev. — Eventualni predlogi se morajo predložiti upravnemu odboru osem dni pred občnim zborom, to je najkasneje do 28. januarja 1939, ker se po navedenem roku prispeli predlogi ne bodo upoštevali. — Pristop k občnemu zboru imajo samo oni člani, ki se bodo izkazali s potrdilom in legitimacijo, da so poravnali vso članarino do vključno 1939. leta.

Vremensko poročilo

Slovenskega doma

Kraj	Barometer-sko stanje	Temperatura v °C		Relativna vlažnost v %	Oblakost 0-10	Veter (amer. jakost)	Padavine	
		naj-večji	naj-manjši				m/m	vrsta
Ljubljana	754.2	7.6	3.2	88	10	SSW ₂	33.7	dež
Maribor	754.9	6.1	1.0	80	10	W ₁	27.0	dež
Zagreb	758.4	6.0	3.0	90	10	W ₁	6.0	dež
Belgrad	760.4	12.0	2.0	90	10	0	—	—
Sarajevo	762.2	10.0	2.0	90	10	0	—	—
Vis	759.6	8.0	5.0	90	10	SE ₂	3.3	dež
Split	759.3	12.0	8.0	90	7	ESE ₂	8.0	dež
Kumbor	760.0	12.0	5.0	90	7	N ₂	7.0	dež
Rab	756.2	10.0	6.0	70	10	NE ₂	11.0	dež
Dubrovnik	759.7	12.0	5.0	90	6	NE ₂	5.0	dež

Vremenska napoved: Oblačno, nestalno vreme s padavinami.

Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od nedelje do danes: V nedeljo je bilo iz noči do 7.50 popolnoma oblačno; ob 8 je nastopila megla, ki pa se je ob 9 zopet dvignila. Ob 11.50 se je oblačnost pretrgala, posijalo je tudi sonce. Popoldne se je oblačnost spremenjala, ob 17.10 pa se je naglo zjasnilo in tako ostalo do 19.30, nakar se je zopet pooblačilo. Od 20 dalje v noč je bilo popolnoma oblačno. Proti jutru je deževalo, padlo je 0.3 m/m dežja. Najnižja toplota zraka je znašala 6.5°C, najvišja pa 9.4°C. — Včeraj je iz noči do 10 rosil v preledkih dež, od 10 dalje v noč pa je neprestano rahlo deževalo. Ves popoldan je pihal lahek severovzhodni veter. Toplota zraka je ves dan polagoma padala, najvišja toplota je bila v zgodnjih jutranjih urah.

Koledar

Danes, torek, 24. januarja: Timotej.
Sreda, 25. januarja: Izpreobrnjenje Pavla.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62, in mr. Gartner, Moste, Zaloška cesta.

Prirodoslovno društvo bo imelo svoj redni redni letni občni zbor v ponedeljek, dne 30. januarja ob 18 v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi, Glasom društvenih pravil opozarjamo člane, da pošljejo eventualne predloge odboru vsaj 5 dni poprej. Vsi člani so najljubneje vabljeni. — Upravni odbor.

Obširna dela za Dečje zavetišče v Trnovem je mestna občina razpisala ter bo razpis objavljen v prihodnji številki »Službenega listca. Kleparska dela so preračunljena na okroglih 50.000 din, mizarska 225.000 din, ključavničarska 30.000 din, za instalacijo vodovoda in centralne kurjave bo pa potrebnih 900.000 din, da bodo ta dela skupaj veljala okrog 1.200.000 din. To veliko in najmodernejše dečje zavetišče v državi bo svojememu namenu lahko izročeno že letos. V novem zavodu bo prostora v dnevnem zavetišču za 150 otrok, ki bodo dobivali tudi vs brezplačno hrano, poleg tega bo pa imelo v internatu 32 otrok vs oskrbno, razen tega bo pa še v otroškem vrtcu prostora za 40 otrok.

Socialno ekonomski inštitut v Ljubljani priredi ciklus predavanj o aktualnih socialnih in gospodarskih problemih. Kot prvo na programu predavanja dr. Iva Pirca o »Raziskovanju vasi«. Predavanje se vrši v četrtek, 26. t. m. ob 20 v dvorani Zbornice za TOI, Beethovnova ulica 10, I. nadst. Socialno ekonomski inštitut vabi vse svoje člane in prijatelje, da se predavanja udeležijo. Vstop prost.

Tri in pol meseca stara dediška se odda za svojo. Informacije daje »Dečji dom kraljice Marije« v Ljubljani, Lipičeva ul.

Vzgojna posvetovalnica v Ljubljani je začela posloovati na državnem učiteljskem, Resljeva cesta 10, moška stran, I. nadstropje, tajniška soba. Poklicni vzgojitelji in psihologi bodo na razpolago staršem, ki bi se želeli z njimi posvetovati o težjih vzgojnih primerih v rednih, vsak dan od 10—12 dopoldne, v četrtek pa tudi od 8—10. Posvetovalnica je ustanovila Pedagoško društvo v Ljubljani, ki bo pridobilo k sodelovanju strokovnjake za vzgojo elabo nadarjenih in čutno defektnih otrok (gluhonemih, slabovidnih itd.). Sodeloval bo tudi zdravnik, ki dobro pozna mladino, njene telesno-razvojne težkoče in njeno posebno duševnost. Potreba takšne vzgojne posvetovalnice se je pokazala ob slehernem pedagoškem predavanju za starše, ki so željno iskali informacij in nasvetov za vzgojne težkoče pri lastnih otrocih. Dokaz potrebe je tudi zanimivo dejstvo, da so dnevniki časopisi objavili ustanovitev takšne posvetovalnice pri Pedagoški Centrali v Mariboru vprav v času, ko je Pedagoško društvo na redni seji že ustanovilo enako institucijo. Prepričani smo, da bo vzgojna posvetovalnica pomagala marsikateri materi in mnogemu očetu iz zamažane problematike današnje vzgoje.

Franciskanska prosveta M. O. v Ljubljani ima drevi ob 8 zvečer v franciskanski dvorani na svojem XXXI. prosvetnem večeru zanimivo skioptično predavanje dr. P. Romana Tomica »O tajnosti špiritizma«, s poskusi spremlja Edvin Plečnikar. Ker vlada za to vprašanje vsesplošno zanimanje, zlasti kaj je resnice na špiritizmu, obeta biti ta večer za vse zanimiv. Predprodaja vstopnic po enotni ceni 3 din v pisarni Pax et bonum. Člani popusti!

Pobjanje ropota in tresenja pri visokih zgradbah in strojnih napravah je naslov predavanja inž. Wernerja Genesta iz Berlina, ki ga priredi drevi ob 20 Udrženje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana v svoji predavalnici v Kazini, Kongresni trg 1/III. Vstop prost.

Ljubljansko gledališče

DRAMA. — Začetek ob 20.
Torek, 24. januarja: zaprto. (Gostovanje v Celju: Hollywood.)
Sreda, 25. januarja: Upniki, na plan! Red B.
Četrtek, 26. januarja: Hollywood. Red A.
Petek, 27. januarja: zaprto.

OPERA. — Začetek ob 20.
Torek, 24. januarja: zaprto.
Sreda, 25. januarja: Evgenij Onjegin. Red Sreda.
Četrtek, 26. januarja: Jolanta, Gianni Schicchi. Red Četrtek.
Petek, 27. januarja, ob 15: Boris Godunov. D. jaska predstava po globoko znanih cenah od 16 din navzdol izven.

Mariborsko gledališče

Torek, 24. januarja ob 20: »Maturac. Red B.

Urad za iskanje „izgubljenih mornarjev“ „Mati Roper“, ki je dozdaj poiskala že pet tisoč mornarjev

V starem newyorškem pristanišču, na South Streetu, kjer vlada močan duh po ribah, katranu in whisky, živi žena, ki je vse svoje življenje posvetila tistim, ki jih je življenje odtrgalo od svojih domačin. V tem predelu milijonskega mesta ima svojo pisarno, kjer lahko povprašaš, če si koga izgubil na morja široki cesti. Že preko 5000 mornarjev, o katerih ni bilo več duha ne sluba, je našla in jih vrnila svojem. In redkokdaj se zgodi, da ne dobi tistega, ki ga išče.

Mornarji ji zaupajo

»Mati Roper«, tako se imenuje, pozna najbrž mornarje bolj, kakor kdorkoli na svetu. Že 50 let se bavi s tem poslom in išče one, ki so s svojimi izgubljeni zvezki. Z nazivom »Mati Roper«, kakor jo mornarji kličejo, je zelo zadovoljna in pravi, da je ravno to dokaz, kako dobro jim nadomešča njihove matere. Je pa tudi neke vrste detektiv. Če pride kdo k njej in jo poprosi, naj poišče tega in tega, se »Mati Roper« prej vedno prepriča, ali so njegovi nameni pošteni. Kajti za policijo ona nikdar ne dela in nikdar ne bi hotela iskati človeka, ki ga iščejo upniki ali pa nezaželjena oseba, oziroma neljubljena ženska. Šele ko se prepriča, da ga išče mati, otroci ali prava zakonska žena, ga prične iskati. Ime takega pogrešanca napiše na list papirja in ga pošlje v vsa večja svetovna pristanišča. Na glavi takega lista stoji zapisano: »Ta oglas ne služi zato, da bi našli tiste, ki jih išče policija. In vsak mornar, ki vidi napisano svoje ime, ve, da »Mati Roper« lahko zaupa in da je njemu v dobro, če se oglasi.

Mati Roper pravi, da so jo samo enkrat preliščili. Nekdo sta prišla dva k njej in ji povedala, da iščeta nekega mornarja, češ da je podedoval veliko dediščino. Končno pa je prišla na to, da sta ga iskala samo za to, ker jima je dolgoval denar, ki sta mu ga bila dala, da bi nakupil dragulje, ki pa jih zaradi »pomankanja časa« ni mogel izročiti. Bila je zaradi tega zelo ogorčena in se je zaklela, da je ne bo nihče več »spotegnil«.

Daril za cel muzej

Delavnica ge. Roper je kakor kak muzej in je prenapolnjena z najrazličnejšimi predmeti, ki so ji jih poslali najdeni mornarji kot darila. Tu najdeš perzijske preproge, razne podobe, slike in kipe, oklepe, školjke itd. Skoraj ne mine dan, da ne bi koga našla. Zgodbe ve povedati cel koš. Svoje delo opravlja s tako ljubeznijo in vnemo, da ga ne bi opustila za nobeno ceno, čeprav bi želela še sto let. V kratkem času se lahko prepričaš, kako svoj posel opravlja. Vstopi mlad, slab oblečen človek, ki je prišel iz bogve katere ladje. »Moje ime je Stefan Krasinski, mati Roper,« pravi. Ona pogleda v svoje papirje: »Aha, vi ste rojeni v Pragi, kaj ne?« — »Da! Kdo me pa išče?« — »Vasa mati.« — »Moja mati! Saj to ni mogoče. Mislim, da je že davno mrtva. Nisem je videl, odkar sem šel od doma kot mornarček. To je bilo še pred vojno. Moji starši so morali bežati iz Poljske in mislim, da so že mrtvi. Toda povejte mi, kje je moja mati, kako bi prišel do nje?« — »To ne bo posebno težko. Evo! In poda mu telefonsko slušalko.

Že pet tisoč jih je bilo

Mati Roper opravlja svoj posel že od 17. leta dalje. Omožila se je z nekim pastirjem, ki se je posvetil iskanju izgubljenih ribičev. Ko ji je mož umrl, je njegovo delo nadaljevala in ustanovila urad za »izgubljene mornarje«. Ima tri hčere, od katerih pa se je samo ena poročila z mornarjem. Toda ne zapusti suhe zemlje. Čim stopi na kakšno ladjo, takoj dobi morskoro bolezen. Julija meseca leta 1937 je našla pet tisočega mornarja. Našla ga je tako hitro, da njegova mati, stara 84 let, skoraj ni mogla verjeti, da je res njen sin. Videla ga ni že celih 25 let. Našla ga je po čudnem naključju v kavarni, ki je bila v isti hiši, kakor pa njen urad. V njenem uradu visi star, že porumenel oglas, s katerim že dolgo išče nekega mornarja z ladje Rob-Roy, ki je bila l. 1918 torpedirana v rokavu la Manche. Tega pa ne more najti, ker je najbrž mrtve.

Izgubljeni kalini

Najtežje je najti tiste, ki jih je gnalo od doma pustolovsko življenje. To so skoraj sami mladi ljudje, skoraj še dečki. Ti se namenoma nočejo oglašati. Svoj dom so zapustili v upanju, da se jim bo v daljnem svetu nasmešila sreča. Leta tečejo in nihče se svojem ne oglasi. Ker niso dosegli nič in si niso ničesar pridobili, si ne upajo domov. Sram jih je priznati, da je šlo upanje po vodi. Često taki nemaničji nimajo niti spodobne obleke in mati Roper jih mora obleči od nog do glave, da jih potem pošlje svojem. V zvezi s tem, mati Roper rada pripoveduje zgodbo o nekem takem »izgubljenem sinu«. To je bil sin nekega bogatega bančnika. Ker se mu je menda predobro godilo, mu je nekaj skočilo v možgane, pa jo je popihal po svetu. Ko mu je trdo življenje ukrojilo aristokratske možnosti, ga je mati Roper poiskala in pregovorila, da se je vrnil k očetu in poprijel za pametno delo v očetovi banki. Sedaj je ta »izgubljenec« velik bančnik na Wall Streetu. Ona pravi, da je to eden njenih največjih uspehov. No, kar se tiče te poslednje zgodbe, bo kar res, da »plenus venter, non studet libenter«, ali po naše, kdor je presit, ne dela nič kaj rad.

Kdo bo pa Slovake štel?

Z enako natančnostjo kot Italijani doma, so tudi Nemci in Madžari prešteli za lansko leto na Slovaškem tiste ljudi, ki jih smatrajo za svoje. Zdaj pravijo, da je bilo ob letošnjem novem letu na Slovaškem Nemcev 132.000 in Madžarov 75.000. Le nekaj več kot Madžarov, je zdaj na tem ozemlju Čehov. Koliko je na Slovaškem Slovakov, pa pravijo, da še ni ugotovljeno. Najbrž so jih Slovaki sami našteali preveč. Nemci in Madžari od svoje strani pa spet preveč, in da zdaj še ni prišlo do sporazuma, ki ne bi nikogar razburjal.

»Slovenski dom« je edini katoliški popoldnevnik!

Pokrajina, kjer se odigrava zadnje, ali vsaj predzadnje dejanje španske žaloigre

Francove čete so se Barceloni že toliko približale, da jo topovske granate že dosežejo. Svoje zadnje strelske jarko so republikanci izkopali sredi Barcelone same

Poroka na rimskem dvoru

Paulinska kapela v belih vrtincah

Včeraj dopoldne ob 11 se je na Kvirinalu poročila princesa Marija Savojska s princem Luisom Bourbon-skim. Poročni obred so prenašali po radiu. Visokima mladoporočencema na čast je ves Rim v zastavah.

Nebotično, toda jutranji dež je pozneje prenehal. Že ob 10 dopoldne se je začela zgrinjati velika množica povabljenecv. Prostor pred kraljevim dvorom je bil poln avtomobilov. Paulinska kapela, kjer je bila poroka, je bila vsa okrašena z belimi vrtinčami. Med visokimi gosti, ki so prisostvovali poroki, so bili duce, vsi člani diplomatskega zbora, predsednika senata in poslanske zbornice, člani vlade, visoki državni funkcionarji, dvorne dame in dvorno plemstvo.

Msr. Baccaria je ob asistenci dveh prelatoz pristopil k ženinu in nevesti, poleg njih pa je stal nižji duhovnik in držal na zlatem podstavku poročna prstana. Msr. Baccaria jima je zatem stavl običajna vprašanja. Princezninja Marija Savojska je bila nekoliko bleda. V nekaki razburjenosti se je obrnila k svojemu očetu, da bi od njega dobila pristanek, nato pa z boječim glasom rekla »da«. In zatem se je visoki duhovnik obrnil k soprogu ter tudi njemu stavlil svoje vprašanje. Princ Louis je odgovoril s nekakim dostojanstvenim glasom. Nataknila sta si nato drug drugemu poročne prstane, duhovnik pa jima je podelil blagoslov. Začelo se je potem podpisovanje poročnih listin, ki jih je Baccaria izročil predsedniku senata ob navzočnosti italijanskega kralja in kraljice, predsednika vlade Mussolinija, vojvode od Spoleta in genovskega vojvode.

Po končanih svečanostih je ljudstvo, ki se je v velikem številu zbralo pred cerkvijo, navdušeno pozdravljalo visoka novoporočena.

Princa in princeso Bourbon-Parmsko in njuno spremstvo so danes sprejeli veleodstojanstveniki v Vatikanu in jih v sprejedu, obdanem s papeževom gardo, spremili do predstojba zasebnega stanovanja sv. očeta, kjer jih je pričakoval papežev komornik in druge visoke osebnosti. Novoporočena so takoj odpeljali v papežev zasebni knjižnico, kjer ju je papež zelo priščno sprejel, jima želel vse najboljše in jima izročil poročna darila. Po avdijenci sta obiskala državnega tajnika, nato sta pa šla v spremstvu veleodstojanstvenikov v baziliko sv. Petra, kjer sta se pomudila v kratki molitvi. Ko sta se prikazala na trgu sv. Petra, jima je velika množica priredila navdušene manifestacije. Sprejeto je nato v avtomobilih krenil proti kvirinalskemu dvoru.

Z avtobusom se je spoprijel

Nekje vrste šaljivo zgodbo je zadnjič objavil nek poljski časopis. V Gdinjo je prišel na dopust poljski mornar. Ko je šel po mestni ulici, bi se mu bila zgodila kmalu ta nesreča, da bi ga povozil nek avtomobil. Sofer je vozil tako, da pač nihče ni mogel dvomiti, kdor ga je gledal, da je pijan, ali vsaj nekoliko dobre volje. V zadnjem trenutku temu mornarju ni preostalo nič drugega več, kakor da se zanese samo še na svojo veliko telesno moč. Sofer je v zadnjem trenutku sicer hitro zmanjšal brzino, vendar avtomobil ni mogel čisto ustaviti. Mornar pa se je v tem trenutku že uprl s takšno silo v avtomobil, da ga je obrnil v nasprotno smer. Ljudje, ki so šli vpravi tedaj tam mimo, so — kakor pravijo — hitro spoznali, da je ta mornar nek odlični poljski atlet. Pripravil je le nekaj veselih trenutkov vsem, ki jih je tedaj pot privedla tam mimo.

14 ur v dimniku

Ko so v Londonu popravljali neko streho na hiši, je eden delavcev padel v dimnik. Običal je tako nesrečno nekje med zidovjem, da so morali podreti precejšen kos stene, če so ga hoteli rešiti. Nesrečni delavec je moral tleati v tej črni luknji celih štirinajst ur. Preden je spet zagledal beli dan. Ko so ga osvobodili tega neljubega objema, je bil še vedno toliko prestrašen, da so mislili, da jim bo umrl. Kako bi tudi ne bil prestrašen!

Zdravnik-specialist se je obupno prijel za glavo: »V vašem primeru bo težko še kaj pomagati. Popolnoma ste izčrpani in edina možnost, da se popravite bi bila, da sprejmete zrak, proč morate odhod, proč. Najprej morate biti bilo seveda morská vožnja. Ali vam je to mogoče?«

Bolnik: »Seveda mi je, jaz sem kapitan prekoce-anskega parnika.«

Doré O. Francoski kino in film

Bolj kot Pagnol se približuje resničnemu filmu Julien Duvivier, ki spada med režiserje, kateri so se dolgo upirali zvočnemu filmu. Njegov nemi film »Paquebot Tenacity« smem prištevati med najboljše svoje vrste. Njegov prvi zvočni film »Poil de Carotte« pa je vendarle mnogo boljši od neme realizacije istega besedila. Po veselem in razigranem filmu »Alô Paris, ici Berlin!«, po filmu »Marie Chapdeleine«, ki bi ga lahko označil kot govorečo fresko, in po »Golgoti« je dosegel velik in zaslužen uspeh z delom »Pépé le Moko« in »Carnet de Bal«.

Poleg Abela Gancea, Marca Herbera, Jeana Epsteinca kaže resničen kinematografski talent Pierre Chenal. Že v filmu »Zločin in kazens«, kasneje še v delu »Rue sans nom« (»Ulica brez imena«) je dokazal priprnost, a mogočno filmsko kompozicijo. V najnovejših delih, »L'Alibi« in »Affaire Lafarge« je pa svojo nadarjenost še krepkeje razvil. »La Maison de Maltais« ni sicer na isti umetniški višini, toda njegovo močno in neizbranjeno znanje nam jamči za nadaljnje delo.

Jean Renoir je žel zadnja leta toliko uspehov, da ga nekateri smatrajo za najpomembnejšega tvorca sedanjega filma na Francoskem. Po koncepciji se približuje René Clairu, odnosno Feyderu. Priznati pa mu je treba, da je še pred obema skušal oživitviti film kot samostojno umetnost, neodvisno od gledališča. Takrat mu to ni uspelo, ker so bile njegove ideje predrzne, da bi našle kapitalista za ureditve. S filmom »Tonie« je imel prvi veliki uspeh, z »Marseillaise« pa je zadobil svetovni sloves. Njegov zadnji film »La Bête humaine« (»Človek-zver«) je sijajno zaključil francosko filmsko produkcijo 1938. leta.

Nedavno se je pojavil nov, še mlad talent, Marcel Carré, Feyderov učenec, ki je s predzadnjim svojim filmom »Quai des Brumes« (»Megleno nabrežje«) skoraj prekosil učitelja. V delu »Hôtel du Nord« pa je dal nove dokaze za izredno filmsko nadarjenost, od katere smemo še dosti pričakovati.

V pogledu filmskih igralcev pa prednjači danes Francija že vsemu svetu. Tako so popolni v svoji umetnosti, takaj igrajo naravno, neprisliljeno in čustveno, tako daleč so od okorelosti starih teatarskih manir in navad, obenem pa tako doma v vsakem obeležju, da lahko izmenično nastopajo danes v filmu, jutri na odru. Dullin in Jouvet, direktorja, režiserja, duševna voditelja in igralca dveh najbolj literarnih pariških gledališč, sodelujeta ta kot igralca tudi pri mnogih velikih filmih. Za Boyerja in za Gaby Morlay pa pišejo eni nalašč gledališke igre, drugi filmske scenarije, tako sta doma v obeh panogah predstavljalá umetnosti.

Za zaključek naj navedem še pet režiserjev, ki so s svojimi ustvaritvami pripomogli k pestrosti, razkošnosti in uspehu francoskega filma v letu 1938. To so Christian Jaques v delu »Les disparus de Saint-Agile« (»Pogresanci«), Roger Richebé v filmu »Prison de femmes« (»Ženska ječa«), Raymond Beru s svojim prikazom »J'étais une aventurière« (»Bila sem pustolovka«), Louis Berger v »Trois Valses« (»Tri valčki«), kjer je nastopila slavna Yvonne Printemps, ter Marc Allegret z »Entrée des Artistes« (»Vhod za umetnike«) z Louvetiem.

(Konec)

Programi Radio Ljubljana

Torek, 24. januarja: 11 Solška ura: Čistoča — pol zdravja (g. dr. Franta Mis) — 12 Pisana šara (plošče) 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 — Citro solo, g. Vilko Skok — 14 Napovedi — 18 Pester spored, igra Radijski orkester — 18.40 Odnos svetega do lepega (g. Fr. Terseglav) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura — 19.50 Vesela kronika — 20 Slovenski vokalni kvintet — 20.45 Koncert Radijskega orkestra — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Odmevi iz Amerike (plošče) — Konec ob 23.

Drugi programi

Torek, 24. januarja. Belgrad: 20 Pevski konc. — 20.30 Zab. koncert — 22.15 Sodobna glasba — Zagreb: 20 Opera — Praga 20 Ork. koncert — 21.10 Igra — Varšava: 19 Zab. koncert — 21 Opera — 21.45 »Mazepa« — Sofija: 19.30 Ork. koncert — 20 Flauta in oboa — 20.55 Ruske romance — Budimpešta: 19.30 Ponchiellijeva opera »Gioconda« — 23.15 Cig. ork. — Trst-Milan: 17.15 Harla — 21 Verdijeva opera »Otelo« — Rim-Bari: 21 Igra — 22.15 Violina — Dunaj: 20.10 Kmečki koledar — 21 Pisan program — Berlin: 20.30 Simf. koncert — Vratslava: 19.15 Filmska glasba — Köln: 20.10 Plesni večer — Königsberg: 20.10 Simf. koncert — Frankfurt: 20.15 Hoffmannove skladbe — Stuttgart: 20.10 Plesna glasba — 21 Hydov ciklus — Strasbourg: 20.15 Lahka glasba — 21 Klavir — 21.30 Nar. glasba.

Norman Raily Raine: JUNAŠTVA ROBINA HOODA ZGODOVINSKI ROMAN S SLIKAMI

Princ Ivan brez dežele je kaj dobro razumel, kam Robin Hood cika. Ugrižel se je v tih jezi v ustnico, komaj ee je vzdržal, da ni skočil pokoncu, in pogledal je sira Guyja Gisbournskega, ki je stal pred njim kakor bi bil ta hip okamenel.

»Strelec, dobil boš celo več, kakor si zaslužil!« pravi končno zlobno in porogljivo princ Ivan brez dežele in pri tem vsako posamezno besedo še prav posebe pomembno poudari. Robin Hood se nasmeje, kakor bi na ta način hotel sporočiti princu Ivanu brez dežele, da ga docela razume, da pa še zdaleč več ni v kraju. Od namere da izvedenega dejanja je še vedno dolga in naporna pot.

»Proglasam te za tokostrelskega prvača! Stopi blizu, da boš sprejel nagrado iz rok same naše lady Marian!«

Robin Hood pogleda okrog sebe in zapazi, da so ga od vseh strani obklopile straže, tovarišev in prijateljev pa ni videti nikjer v bližini. V hipu mu je vse postalo jasno, ni pa pokazal zato niti najmanjše vznemirljenosti. Mirno je stopil z desno nogo na zgornjo stopnico, kakor bi hotel poklekni pred lady Marian ter se zagledal vanjo. Drhte je pristopila in mu počasi položila v stegnjen roko zlato puščico. Njune oči so se srečale; v njegovih je tlel odsev neizmerne ereče, da

jo spet vidi, v njenih pa žalostna, v bridkost potopljena ljubezen. »Jaz...« je dejala vsa zmešana... »tu je tvoja nagrada, strelec!« Naprej ni mogla. Nekaj ji je stisnilo v grlo. Solze so ji prihajale, čutila je, kako se ji je razlivala od srca proti grlu brezmejna bridkost in obup, ker temu dragemu fantu prav z ničemer ni mogla pomagati. Samo žalostno je gledala zmagovalca, kakor bi mu hotela povedati nekaj zaupnega s svojimi krasnimi, oči, očnimi očmi. Slišala je kakor iz velike daljave glasove pozabljenih zvonov, ko ji je dejal mehko in prijetno zveneče:

»Velika je čast, ki jo sprejemam iz tvojih rok!« Pri teh besedah ji je nekaj časa pridržal njene mehke, nežne prste v svoji roki. Začutil je, kako ji prstki drhte od strahu in vedel je, da jo vse to razburjenje obhaja le radi njega, ni pa ji mogel tega povedati. Samo gledal jo je nepremično s svojega mesta. In kdo ve, kako dolgo bi bil trajal ta tihi in skrivnostni razgovor njunih duš, če se ne bi vanj vpletel s svojim osornim in eurovim glasom sir Guy Gisbournski:

»Mar danes brez črnih puščic!« je zbudel kar očito in jasno. Robin se zdrzne. Zdaj mu je postalo jasno, da so ga bili že prepoznali in da je bil ta stavek vršel sir Guy kakor dogovorjeno znamenje vojakom, ki naj bi ga po tem

geslu zgrabili in zaprli. Vzravna se in reče ledeno mirno:

»To je moje zadnje sredstvo, pomeni pa smrt!«

»Primité ga!« na vso moč beeno zavpije sir Guy Gisbournski, ki se je bil spomnil črne puščice, katero mu je bil pred dnevi poslal Robin Hood v dvorano, kjer se je bil pravkar o njem pogovarjal s svojimi zvestimi ljudmi.

Vojaki so se kakor mogočen val pognali proti Robinu Hoodu. Spretni in

gibčni Robin ni okleval niti trenutka. To povelje in ta naval ga niti malo nista presenetila. Planil je kakor ris naprej, odrinil po vrsti sira Guyja, princa Ivana brez dežele in za njima slednjega, ki se mu je postavil na pot. Na vso moč je stekel, ker se je nadejal, da jim bo za baldahtinom lahko izginil izpred oči. Vojaki ga niso mogli takoj obsuti s puščicami, ker so bili med njim in njimi ta čas na odru prav vsi odličniki od princa Ivana brez dežele, sira Guyja Gisbournskega, lady Marian, sodnika nottinghamskega pa

(Foto Warner Bros.)

»Jaz,« je odgovorila zmedeno... »Tu je tvoja nagrada!«